

Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention - fördelning riktade medel tilläggsöverenskommelse 2022

Beslutad 2022-06-08, av: Regiondirektören

Sammanfattning/bakgrund

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sedan 2015 slutit överenskommelser om psykisk hälsa. Överenskommelsen avser fortsatt utveckling av insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och att ge effektiv vård och stöd till personer med allvarlig problematik. Medlen ska nyttjas som tydliga incitament till förändring men också ge utrymme att genom lokala anpassningar utnyttja stimulansmedlen på mest effektiva sätt. Främjande och förebyggande insatser ska utnyttjas för att motverka ökad psykisk ohälsa samtidigt som personer med allvarlig och komplexa tillstånd ska få vård och stöd baserad på bästa tillgängliga kunskap.

Överenskommelsen för 2021–2022 utgår från de tre övergripande syften som fastlades i 2020 års överenskommelse. En tilläggsöverenskommelse som kompletterar grundöverenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022 beslutades av parterna i december 2020.

Överenskommelsen om psykisk hälsa finns i helhet i diarienummer RS/820/2020.

Regioninternt innebär tilläggsöverenskommelsen att Region Jämtland Härjedalen har möjlighet att erhålla drygt 9,5mkr via fakturering enligt SKRs instruktioner.

Medlen är riktade inom 4 insatsområden, Utvecklingsarbete utifrån lokala handlingsplaner mm, Barn och unga- inkl Barn och ungdomspsykiatri, Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård samt förstärkt traumavård. Varje insatsområde är förbundet med separat redovisning enligt fastslagen mall.

Utöver de regioninterna medlen för vilka detta beslutsunderlag gäller erhåller Jämtland län medel till en summa av drygt 11,5mkr vilka ska nyttjas i samverkan mellan länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen. Förslag till nyttjande och fördelning av dessa medel lämnas från Fredagsgruppen och SamReKo - hälso- och sjukvård, skola och IFO för förankring i Sociala vård och omsorgsgruppen, SVOM samt Barnarenan.

Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention - fördelning riktade medel tilläggsöverenskommelse 2022
Dnr RS/281/2022

Handläggare
Anna Frisk
Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING/BAKGRUND	1
1 BAKGRUND	4
2 EKONOMISK OMFATTNING AV TILLÄGGSÖVERENSKOMMELSEN NATIONELLT OCH LÄNSÖVERGRIPANDE	5
2.1 Fördelning till kommuner och regioner nationellt.....	5
2.2 Fördelning till Jämtland Län - samverkansmedel	6
3 FÖRSLAG TILL FÖRDELNING REGIONINTERNA MEDEL	7
3.1 Medel som kommer att erhållas	7
3.2 Fördelning per insatsområde, verksamhet, aktivitet.....	7
3.2.1 Översikt per insatsområde samt procentuell fördelning	7
3.2.2 Del I: Analysarbete och lokala handlingsplaner (Objekt 9907).....	8
3.2.3 Del II: Barn och unga, inklusive BUP (Objekt 9907, 9904).....	8
3.2.4 Del III Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård (Objekt 9907).....	8
3.2.5 Del IV: Traumavårdsinsatser (Objekt 9907).....	9
3.2.6 Fakturering och registrering av kostnader.....	10
3.3 Villkor att beakta.....	10
3.3.1 Redovisning av genomförda insatser – Krav för att få behålla medlen.....	10

1 Bakgrund

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sedan 2015 slutit överenskommelser om psykisk hälsa.

Syftet med överenskommelsen är att vidmakthålla och stärka den utveckling som skett genom tidigare överenskommelser samt att genom gemensamt ansvarstagande stimulera en långsiktig utveckling av verksamheterna i kommuner och regioner inom områden där parterna gemensamt har identifierat utvecklingsbehov. Målsättningen är att öka tillgängligheten till stöd och behandling av god kvalitet och att främja hälsa och förebygga och motverka psykisk ohälsa och suicid för personer i alla åldrar. Insatserna ska bidra till ökad jämlikhet i hälsa, jämställdhet mellan kvinnor och män och att stärka barnrättsperspektivet i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Regeringen och SKR har enats om att överenskommelsen för 2021–2022 kommer att utgå från de tre övergripande syften som fastlades i 2020 års överenskommelse. En tilläggsöverenskommelse som kompletterar grundöverenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022 som beslutades av parterna i december 2020.

Syftet med tilläggsöverenskommelsen är att klargöra den ekonomiska omfattningen av överenskommelsen för 2022 samt de ekonomiska villkoren, åtagandena mellan parterna och villkoren för kommuner och regioner respektive SKR avseende återrapporteringen av 2022 års bidrag. Parterna är överens om att inriktningen på överenskommelsen för perioden 2022 i övrigt kvarstår oförändrad och syftar till att:

- stödja ett fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner
- bidra till bättre förutsättningar för regioner och kommuner att arbeta utifrån bästa tillgängliga kunskap

- initiera eller utveckla särskilda vårdformer och effektiva målgruppsanpassade insatser för att förebygga psykisk ohälsa och öka tillgängligheten och kvaliteten i vården för de som redan har drabbats.

Ursprunglig grundöverenskommelsen om psykisk hälsa finns i helhet i diarienummer RS/820/2020.

2 Ekonomisk omfattning av tilläggsöverenskommelsen nationellt och länsövergripande

2.1 Fördelning till kommuner och regioner nationellt

Regeringen och SKR är överens om att överenskommelsen för 2022 omfattar totalt 1 635 000 000 kronor där den stora merparten fördelas till kommuner och regioner. Fördelningen liknar i stort fördelningen under 2021.

Fördelning av stimulansmedel

Regioner	Belopp kronor
Utvecklingsarbete utifrån handlingsplaner med mera.	217 000 000
Insatser för barn och unga inklusive barn- och ungdomspsykiatri.	370 000 000
Kunskapsbaserad och säker hälso-och sjukvård.	100 000 000
Traumavård.	50 000 000

1. 217 Mkr kronor fördelas till regionerna för ett fortsatt arbete med att genomföra de aktiviteter som framgår av de lokala och regionala handlingsplanerna samt för att utveckla patientcentrerade arbetssätt t.ex. utveckling av mobila lösningar eller liknande arbetsmodeller/funktioner.
2. 370 Mkr kronor till regionerna för insatser som syftar till att stärka barn- och ungdomspsykiatri, främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa.
3. 100 Mkr fördelas till regionerna för stärka förutsättningarna för att bedriva en kunskapsbaserad god och säker vård och omsorg samt för att utveckla arbetet med patientsäkerhet med särskilt fokus på psykisk hälsa och suicidprevention
4. 50 Mkr fördelas till regioner för att stärka den psykiatriska traumavården.

Utöver ovan medel erhåller länen (regionerna och kommunerna gemensamt) följande medel:

Länsgemensamma medel	Belopp kronor
Insatser för personer med samsjuklighet.	200 000 000
Insatser för stärkt brukarmedverkan.	24 000 000
Suicidprevention.	200 000 000
Ungdomsmottagningar.	150 000 000

- 200 Mkr för insatser som syftar till att skapa en mer sammanhållen vård för personer som behöver insatser från både kommuner och regioner, bl.a. personer med samsjuklighet i missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller tillstånd. Medlen utbetalas till den aktör som regionen och länets kommuner anger med fördelningsnyckel 5 Mkr per län och resten fördelat efter befolkningensmängd.
- 24 Mkr fördelas till länen för insatser för stärkt brukarmedverkan. Medlen fördelas med 1 Mkr per län förutom de tre storstadslänen som får vardera 2 Mkr.
- 200 Mkr fördelas till länen för att stärka det suicidpreventiva arbetet på lokal och regional nivå.
- 150 Mkr fördelas till länen för ungdomsmottagningar främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga. Medlen fördelas utifrån andel av befolkningen som är 0-25 år i respektive region.

2.2 Fördelning till Jämtland Län - samverkansmedel

Medlen fördelas av SKR till kommuner och regioner utifrån befolkningsandel, baserad på senast tillgängliga data från Statistiska centralbyrån (SCB) från den 1 november 2021.

För följande satsningar används andra fördelningsmodeller:

- insatser för barn och unga inklusive ungdomsmottagningar fördelas utifrån andel av befolkningen som är 0–25 år i respektive region,
- medel för brukarmedverkan fördelas med 1 000 000 kronor per län förutom de tre storstadslänen som vardera tilldelas 2 000 000 kronor
- medel för samverkan utbetalas till den aktör som regionen och länets kommuner anger som mottagare med fördelningsnyckeln 5 000 000 kronor per län och resten fördelat efter befolkningensmängd

Till Jämtlands län	2022
Syfte	Belopp kronor
I Insatser för personer med samsjuklighet	6 199 701
II Insatser för stärkt brukarmedverkan	1 000 000
III Suicidprevention	2 525 687
IV Ungdomsmottagningen (objekt 9904)	1 797 459
TOTALT	11 522 848

Medel som tillfaller länen ska nyttjas i samverkan mellan länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen. Samverkansarenan Fredagsgruppen har beslutat att medel enligt punkt 1-3 ska rekvideras av Region Jämtland Härjedalens förvaltningsområde regional utveckling och att medel enligt punkt 4 ska rekvideras av Region Jämtland Härjedalens förvaltningsområde hälso- och sjukvård. Förslag till nyttjande och fördelning av dessa medel lämnas från Fredagsgruppen och SamReKo - hälso- och sjukvård, skola och IFO för förankring i Sociala vård och omsorgsgruppen, SVOM samt Barnarenan.

3 Förslag till fördelning regioninterna medel

3.1 Medel som kommer att erhållas

För Region Jämtland Härjedalen innebär denna överenskommelse att följande medel kommer att erhållas.

Till Region Jämtland Härjedalen	2022
Syfte	Belopp kronor
I Utvecklingsarbete - Handlingsplanen mm	2 741 077
II Barn och unga, inklusive BUP	4 431 542
III Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård	1 263 169
IV Traumavård	631 584
TOTAL INOM SATSNINGEN PSYKISK HÄLSA	9 067 372

3.2 Fördelning per insatsområde, verksamhet, aktivitet

3.2.1 Översikt per insatsområde samt procentuell fördelning

Specifik inriktning och krav på separat rapportering	2022	Forskning och utbildnings enheten	Område Barn och unga vuxna	Område Psykiatri	övergripande Division Nära vård	Ungdomsmottagning	Regionstab
Kst		7011	1621	1617	2531	2688	7049
I. Utvecklingsarbete – Handlingsplanen mm	2 741 077		1 400 000	691 077	650 000		
II. Insatser till BoU inkl BUP	4 431 542		3 731 542			700 000	
III. Traumavårdsinsatser	631 584		315 584	316 000			
IV. Kunskapsbaserad och säker HoS	1 263 169	250 000		400 000	263 169		600 000
Totalt	9 067 372	250 000	5 447 126	1 407 077	913 169	700 000	350 000
Procentuell del	100%	3%	60%	16%	10%	8%	4%

3.2.2 Del I: Analysarbete och lokala handlingsplaner (Objekt 9907)

för ett fortsatt arbete med att genomföra de aktiviteter som framgår av de lokala och regionala handlingsplanerna samt för att utveckla patientcentrerade arbetssätt t.ex. utveckling av mobila lösningar eller liknande arbetsmodeller/funktioner.

		Kostnadsställe
Vuxenpsykiatri		
Utveckling OCD team	631 077 kr	1617
10% Samordnare IKBT	60 000 kr	1617
Division Nära vård		
Kostnader stöd för digitalisering	550 000	2531
Insatser riktat till att ge stöd för att minska risk för psykisk ohälsa hos nya flyktinggruppen	100 000	2531
Barn, unga och vuxna (BUV)		
Stärka psykisk hälsa för Autismpatienter. Autismteamet Barn och ungdomshabilitering	300 000 kr	1621
IKB-Team i samverkan med Östersunds kommun. Politiskt beslut att medel ska tas av psykisk hälsa satsningen	1 100 000 kr	1621
Totalt:	2 741 077	-

3.2.3 Del II: Barn och unga, inklusive BUP (Objekt 9907, 9904)

för insatser som syftar till att stärka barn- och ungdomspsykiatrin, främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa.

		Kostnadsställe
Barn, unga och vuxna (BUV)		
Fortsatt utveckling BUP mottagning första linjen. Inom ramen för PV uppdraget.	1 350 000kr	1621
Köp externa utredningar	881 542 kr	1621
PTP-psykologer, 1-årig anställning	1 500 000 kr	1621
Ungdomsmottagning		
Kurator/psykologtjänst ungdomsmottagningen	700 000 kr	2688
Totalt:	4 431 542kr	

3.2.4 Del III Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård (Objekt 9907)

för stärka förutsättningarna för att bedriva en kunskapsbaserad god och säker vård och omsorg samt för att utveckla arbetet med patientsäkerhet med särskilt fokus på psykisk hälsa och suicidprevention

		Kostnadsställe
Forsknings- och utbildningsenheten FoU		
Finansiering 25% utökad Studierektor för ST psykologer i division Nära vård. Tjänst placerad i FoU	250 000 kr	7011
Division Nära vård		
Steg 1 utbildning, inventering, planering, genomförande	263 169 kr	2531
Vuxenpsykiatri		
Lokalt programområde psykisk hälsa - utvecklande av inkl bemötandebildning	400 000 kr	1617
Regionstab		
Utvecklingsresurs Nära vård- Rätt stöd för psykisk hälsa- Vägen in och organisering av hälso- och sjukvårdens insatser samt Samverkan och Samarbete.	350 000 kr	7049
Totalt:	1 263 189 kr	

3.2.5 Del IV: Traumavårdsinsatser (Objekt 9907)

för att stärka den psykiatriska traumavården.

		Kostnadsställe
Barn, unga och vuxna (BUV)		
Kompetenshöjning traumabehandling: Utbildning och handledningskostnader samt kostnader för personalbortfall	315 442 kr	1621
Vuxenpsykiatri		
Kompetenshöjning traumabehandling: Utbildning och handledningskostnader samt kostnader för personalbortfall	316 142 kr	1617
Totalt:	631 442 kr	

3.2.6 Fakturering och registrering av kostnader

Fakturering av stimulansmedlen ska ske så snart som möjligt, men senast den 31 december 2022. Fakturering sker enligt SKRs instruktioner. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte inkommit inom denna tid.

Kostnader för regioninterna aktiviteter inom denna satsning ska registreras till objekt 9907. Avseende ungdomsmottagning ska objekt 9904 användas.

3.3 Villkor att beakta

I medel som fördelas till Division Nära vård ska privata utförares behov inventeras och inkluderas.

Regioninterna villkor att beakta som ska framgå av beslutsunderlag gällande alla riktade statliga medel/nationell satsning:

- Målsättningen är att nyttja befintliga resurser för att uppnå /svara mot krav och kriterier i den aktuella nationella satsningen.
- Om en aktivitet i uppdraget innefattar en investeringskostnad så kan bara innevarande års avskrivning konteras mot objektet.
- Samtliga utförare, oavsett driftsform, ska kunna redovisa uppdragets aktiviteter och kostnader.
- Nya aktiviteter/utvecklingsprojekt får inte beviljas utan en budgetkalkyl för hur aktiviteten ska finansieras om/när riktad nationell satsning upphör. Det ska framgå hur implementering ska ske i ordinarie verksamhet i befintlig budget, vad aktiviteten kan ersätta av befintlig verksamhet eller hur avveckling av utvecklingsprojekt ska ske

3.3.1 Redovisning av genomförda insatser – Krav för att få behålla medlen

Kommuner och regioner ska redovisa de insatser som har vidtagits med stöd av överenskommelsen samt hur överenskommelsens medel har använts. Redovisning ska ha skett senast 31 januari 2023. Redovisningen ska ske i enlighet med de instruktioner som tas fram av SKR i samverkan med Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. I redovisningen ska jämställdhetsperspektivet belysas där så är lämpligt och det ska framgå hur insatserna har bidragit till de

jämställdhetspolitiska delmålen om jämställd hälsa och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra

SKR ska lämna en verksamhetsrapport till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2023.

SKR ska ta fram anvisningar till kommuner och regioner för hur insatserna i överenskommelsen ska redovisas. Detta arbete ska ske tillsammans med Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Anvisningarna ska vara tillgängliga för regioner och kommuner senast den 31 mars 2022. Insatserna ska, i övrigt, så långt som möjligt samordnas med det arbete som bedrivs av Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och andra berörda myndigheter

Regionintern samordnare psykisk hälsa ansvarar för att samordna Region Jämtland Härjedalens återrapportering.

För respektive insatsområde ansvarar dessa verksamheter att inkomma med underlag som grund för redovisning/ återrapporteringen.

1. Handlingsplan- utvecklingsarbete, Division nära vård
2. Ungdomsmottagningen, enhetschef UM redovisar och rapporterar
3. Barn och unga, inklusive barn- och ungdomspsykiatri, områdeschef BUP
4. Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård, Division nära vård
5. Traumavård, områdeschef BUP och Vuxenpsykiatri